

In de jongste stormen zijn meer dan vyftig zeelieden op de kusten van Dieppe omgekomen. By Treport was een klein vaartuig getrand; iemand, die, na by hetzelfde, het strand langs kwam, meende gerucht aan boord te hooren; men bezag zich naar het vaartuig en hoorde onderscheidelyk, naby de hut, van binnen tikken. Terstond werd er eene opening gemaakt en daar uit kwam een jongeling van acht à negen jaren, welke als door een wonderwerk van deze aardbreuk gered was, te voorschyn, wiens eerste becommerring was, om te vragen naar eene zyner laarzen, die hy verloren had. Hy verhaalde vervolgens, dat men hem, gedurende de manoeuvres, alleen in de kamer van den kapitein had gesloten en dat hy aldaar was ingeslapen. By het ontwaken was hem het ongelukkig lot zyner medgezellen geheel onbekend geweest, en hy had geklopt, op dat men hem uit de hut zou laten. Deze jongeling is dadelijk naar wal gebracht, en men zorgt voor hem als voor het kind der Voorzienigheid. Hy is zulks dubbeld, want hy is tevens een wees.

Men heeft in Marseille berichten uit Konstantinopel ontvangen van den 13 December. Dezelve vermelden, onder andere, het navolgende: „Alles bereid zich ten oorlog. De vestingwerken, welke men om deze stad opwerpt, beginnen eenige houding te bekomen, doch de Turken becommerringen zich doorgaans alleen over het dadelijk aanwezig gevaar; zy hebben een zoodanig blind vertrouwen op de bescherming van Mahomet, dat, niettegenstaande de grenzen bedreigd worden en de opstand zich meer en meer uitbreidt, zy vastelyk gelooven, dat hunne vyanden verslagen zullen worden, even als of zy zich nog in den besten tyd hunner overmagt bevonden. — Het eenige, het welk thans de zwakheid der regering kenmerkt, is de buitensporigheid der Janitsaren; — men oordeelt die troepen in de tegenwoordige dagen te belangrij, om deze buitensporigheid naar verdienste te straffen.”

N E D E R L A N D E N.

DOESBURG den 16 January.

De bliksem-afleider, door de zorg van den heer Krayenhoff (thans luitenant-generaal en inspecteur-generaal der fortificatiën), aan den toren van de St. Martini Kerk alhier geplaatst, heeft wederom een blyk gegeven van deszelfs behoudend en nuttig aanwezen.

In den avond van den 14 dezer, omtrent 10 uren, kwam uit het Noord-Westen eene geweldige onweersbui, van zware storm en hagel vergezeld, naar de stad optrekken, dezelve met de grootste onheilen bedreigende, en algemeene vrees verwekkende.

De buitengewone lage drift van dikke en donkere wolken deed eene geduchte onbarsting boven of in den omtrek van de stad voorzien, te meer daar by derzelver aannadering, aan sommige verheven voorwerpen, gelyk de draaijende wicken van den pelmolen op de stads contrefcarpe, zich de duidelykste sporen van de electrieke stof, door kleine vlammen openbaarden.

Maar hoe nader het gevaar kwam, des te schooner vertoonde zich de weldadige invloed van het ons beschermend werktuig.

De laagste en zwaarste onweers-wolk, onder het bereik des afleiders genaderende, ontlastte zich terstond door eenen allergeweldigsten donderslag met schitterende bliksemstralen op denzelfden, en vloede er onschadelijk langs af, terwyl gedurende eenige seconden tyds, de koepel van den toren door onderscheidene vlammetjes verlicht bleef, en by onkundigen het vermoeden van brand werkte. — Maar het dadelijk gedane onderzoek heeft doen zien, dat aan den afleider zelve niet de minste beschadiging veroorzaakt was, en dat alleen de bovenkant van den koepel met eene stofte aan verbrande zwavel gelyk, op sommige plaatsen bedekt was; ingevolge het getuigenis van personen, die zich, by dit verschynfel, op de straat naby het kerkhof bevonden, had eene zeer sterke zwavelreuk, de uitbarsting van de bliksem vergezeld.

Uit de plaats gehad hebbende verschynselen is het dus ten duidelykste blykbaar:

1. Dat de afleider het vermogen gehad heeft, om eene zoo geweldige uitbarsting te weerstaan en zonder belemmering, geredelyk in de aarde af te leiden.

2. Dat hy wyders de zoo groote overvloed van bliksem-stof uit de wolken, by indorping overgenomen en achtervolgens in den grond verspreid heeft: Immers de waargenomen kleine vlammen en verlichtingen van den koepel, wiens metaaldeelen allen met den afleider verbonden zyn, en dus met denzelfden een geheel uitmaken, strekken ten bewyze, van dezen langzamen overgang, waar door volgende uitbarstingen voorgekomen zyn; en de overblyfselen, gelyk aan verbrande zwavel, moet men alleen beschouwen als een stof, welke door het bliksem-vuur is achtergelaten, gelyk zulks meerendeels, by groote ontlastingen, pleegt waargenomen te worden.

Koudum den 16 January.

Eergisteren avond, omstreeks half negen uur, by eenen geweldigen storm-wind, werden de inwoners dezer plaats op het onverwachtst met schrik en angst vervuld, door eenen ontzettenden bliksem, welke het spits of de naald van onzen toren trof, en op eenigen afstand van hetzelfde, even beneden den makelaar, oogenblikkelyk brand veroorzaakte. Op de alarmklok snelden oud en jong, met emmers en lantarens, naar de plaats des brands, zonder, naar het scheen, iets te kunnen toebrengen tot blussching van denzelfden; want niet slechts mangelde het aan eene brandspuit; maar wie zoude het durven beproeven, om, tot eene hoogte van byna twee honderd voeten, in die brandende naald op te klimmen, die sinds jaren lang zoo oud en bouwvallig is, dat niemand zich wagen durft, om er den haan op te brengen, welke er voor eenige jaren is afgewaaid, en welks beklimming destyds, by dien woedenden storm, des te gevaarlijker was. Intusschen verspreidden zich de rukkelen brandend hout, her- en derwaarts over de belendende huizen, welks bewoners zich reeds gereed maakten, om hunne goederen naar elders in veiligheid te brengen; terwyl een te gelyk met angstige ingespannenheid eenen algemeenen onvermydelijken ramp te gemoet zag, en den een den ander ontmoedigde door: „er is geen blusschen aan.” In dezen nood verscheint de moedige Hendrik Jaspers van der Heide, een daglooner, en vader van een talryk huisgezin — maakt vooraf geene koele berekening van de gevaren, welken aan de stoutte onderneming, waar van hy zwanger ging, verknocht waren — denkt, in den veegen oogenblik, aan geen zelfbehoud — aan vrouw noch kinderen; — ziet slechts den algemeenen ramp in het verschiet — ylt fluks den brandenden toren binnen — beklimt denzelfden tot boven in het enge spits — klautert langs binten en balken en kruisbalken — en dringt alzoo door, tot aan de plaats waar de brand ontstond; onmiddelyk gevolgd wordende, door den niet minder koenen Gasie Sjoerds Zaagsma, een man van byna zestig jaren, en beiden met een steen gewapend, dien zy van de straat opnamen, ten einde daar mede, by gebrek van eenig ander geschikt werktuig, het brandend hout af te bikken. Alles nu van naby opgenomen hebbende, daalt de eerste weder naar beneden, om een emmer water te halen, en beïlgvt met denzelfden op nieuw het steeds brandend torenspits; men voert hem nog een paar emmers vol aan, en hier mede raken zy ten deele reeds den brand meester. Intusschen beyveren zy zich, om, met behulp hunner steenen, de nu glimmende balken af te bikken; terwyl eindelyk de eerstgenoemde met zynen nalsdoek het laatste vonkje uitdooft — Alzoo kwamen wy, even als voor vyf jaren, toen ook de bliksem onzen toren trof, met den schrik vry, terwyl wy ditmaal aan de moedige zelfopoffering dier twee edelen, middelyker wyze, ons behoud te danken hebben. Moge hun voorbeeld ook anderen tot kloekmoedigheid aanporen, in oogenblikken van gevaar en nood, en zy, by de zelfverdoening, welke hunne harten gevoelen, hunne welverdiende belooning vinden, in de achting en erkenning van het algemeen.

GRONINGEN den 24 January.

Het smak-schip de *Drentsche Welvaart*, kapitein J. B. Mulder, is, op den 10 dezer, te Rensburg binnen gekomen; dezelve rapporteert, dat hy den 14 November van de Pillau naar zee is gezeild, en eindelyk den 8 December, te Memel, als noodhaven, is binnen geloopt (doch zonder schade van belang), van waar hy den 28 daaraanvolgende is vertrokken.

PRYS-UITLOPING door de Koninklyke Akademie van Teeken-, Schilder-, Beeldhouw- en Bouwkunde der Haer Gend, voor het jaar 1823.

De Koninklyke Akademie van Teeken-, Schilder-, Beeldhouw- en Bouwkunde der Haer Gend stelt, voor den wedstryd van 1823, de zes volgende onderwerpen voor.

SCHILDERKUNST.

GESCHIEDENIS.

Voor de meesters in de kunst.

PINDARUS EN DE GRATIEN.

Volgens overlevering, zou Pindarus, nog jong zynde, toen hy zich op zekeren dag op het land bevond, en nedergezeten, met behulp van zyne lier, een lied ter eere van de Gratiën gezongen had, eensklaps eene wolk gezien hebben, welke zich tot op den grond nederstiet, en, van een scheurende, de drie godinnen deed voorkomen, van welke de middelste, *Aglaf*, de schoonste der drie, tot hem het woord voerde, ten einde hem te bedanken voor het lied, door hem ter harer eere gezongen.

De voorstelling van dit onderwerp moet het voorwerp van dit schilderstuk zyn.

De kunstenaar moet het oogenblik waarnemen, wanneer de dichter, op het zien der Gratiën verwonderd en verbaasd, met aandacht luistert naar de woorden, door eene uit haar, hem toegevoegd.

De beelden moeten van natuurlyke grootte zyn.

De prys zal zyn een Alexandrynsche laurier-krans, een eere-penning en eene vereering van zes honderd guldens.

Het schilderstuk zal het eigendom des kunstenaars blyven; zullende de akademie voor zich slechts eene uitgewerkte schets verlangen, ten einde de gedachten er van te houden.

Daar de akademie zich de volmaking der kunst als hoofddoel voorstelt, zoo ischt zy by gevolg de grootte schoonheid in de beelden, volmaaktheid in de uitvoering en in alle de overige deelen der kunst.

Prys voor de kweekelingen.

DE HEILAND EN DE SAMARITAANSCH E VROUW.

De figuren moeten ten minste eene Nederlandische elle (meter) evenredigheids hebben.

De prys zal zyn een eere-penning en eene vereering van drie honderd guldens.

HUISSLYK STUK.

Schaak en Mat.

Eene jonge persoon met een jongman op het schaakbord spelende, zet hem *schaak en mat*. Zy geniet hare zegepraal met zedigheid, terwyl hare grootmoeder, minder ingetogen, boosaardig schynt te grimlagchen over den spyt, welken de overwonnen niet kan onderdrukken.

Deze drie beelden worden noodzakelyk gevorderd; de schilder nogtans mag het getal er van naar willekeur vermeerderen.

De prys zal zyn een eere-penning en eene vereering van twee honderd guldens.

LANDSTUK.

Een wintergezicht, met schaatsryders op het ys.

Dit schilderstuk moet de breedte van eene halve Nederlandische elle (een halve meter) hebben. De hoogte wordt aan den kunstenaar overgelaten.

De prys is een eere-penning en eene vereering van twee honderd guldens.

BEELDHOUKUNST.

De schets van een uit metaal of marmer vervaardigd gedenkstuk, het welk zou kunnen gesteld worden op eene openbare plaats te Gend, ter gedachtenis van den vrede, daar ter stede, op den 24 December 1814, tuschen het Koninkryk Brittanje en de Vereenigde Amerikaansche Staten, gesloten.

Deze schets kan gemaakt worden of uit aarde, of uit pleister, of uit was, of uit andere stofte.

De prys zal zyn een eere-penning en eene vereering van twee honderd guldens.

BOUWKUNST.

Eene verhevene plaats of *theater*, om gesteld te worden op de Vrydagmarkt te Gend, en bestemd voor de plegtige uitdeeling der pryzen van Nationale Nijverheid.

De verhevene plaats moet van eene behoorlyke grootte en breedte zyn. Men vraagt een' platten grond, de hoogte van den voornaamsten voorgevelen die van den zygevel.

De prys zal zyn een eere-penning en eene vereering van honderd en vyftig guldens.

TEEKENKUNST.

HET KONINGRYK DER NEDERLANDEN.

Allegorische Voorstelling.

Eene jonge en schoone vrouw, met de kroon op het hoofd, verbeeldende het Koninkryk der Nederlanden, hebbende aan hare voeten den Nederlandischen Leeuw, en gezeten op een verheven zetel. Met de eene hand leunt zy op de Groedwet, welke haar kracht en geluk uitmaakt; in de andere houdt zy een' bundel pylonen, het zinnebeeld der gewesten aan haar gebied onderworpen. Aan de eene zyde van den troon ziet men de Vryheid, de Geregtyghheid, den Vrede en de Schoone Kunsten; aan de andere zyde bevinden zich de Landbouw, de Nijverheid, de Koophandel en de Zeevaart, vergezeld van de Fortuin. Op de trappen van den troon zyn gezeten, aan den eenen kant, de Wysheid en de Voorzigtigheid, aan den anderen kant, de Overvloed, waar aan Asia, Afrika en Amerika hare schatten aanbieden. Boven den troon opent eene gerie een gordyn, en laat een aantal gedenkpenningen zien; op welker eersten men het afbeeldel van onzen geliefden Koning WILLEM I. ontdekt. In het verschiet vertoont zich eene ruime zee, met gaande en komende schepen, welke voortbrengselen van ons land overvoeren, en de rykdommen van alle de wereldeelen aanbrengen.

Deze tekening kan door middel van rood of zwart kryt vervaardigd, of met Chineesche inkt gewassen, of op eene andere wyze bewerkt worden.

De prys zal zyn een eere-penning, en eene vereering van twee honderd guldens.

Deze tekening, zoo zy alle de soorten van schoonheden in zich verenigt, kan op eene grooische wyze uitgevoerd worden.

De beroemde plaatnyder B. Picart heeft in dien smaak een groot aantal tekeningen ontworpen en gegraveerd, om tot titels van boeken te dienen, waer in hy, met veel kunst en zonder verwarring, een groot getal voorwerpen heeft te zamen gebracht. Men kan tot voorbeeld nemen, doch zonder staats na te volgen, de plaat, te vinden voor *l'Histoire des Provinces-Unies des Pays-Bas, par J. le Clerc* Amst., 1723. 3 vol. in fol.

Nog zal het Bestuur een eere-penning toewyzen aan dien der kweekelingen of oudkweekelingen der Akademie, die de beste tekening zal gemaakt hebben naar de *Minerva van Veletri*, behoorende tot de beeldengallery.

(Zie Vervolg en Slot in onze volgende.)

De heeren *Boekhouders van Rederschen* worden door deze uitgenoodigd, by het ontvangen van de brieven hunner kapiteins, daar van terstond aan den *Drucker dezer* op te willen geven de naam van de schepen en kapiteins, als mede de dag van het arrivement en vertrek uit vreemde havens, om zulks, door middel dezer *Courant*, aan hunne reders bekend te maken, wordende hetzelfde gratis geplaatst.

* De Heeren SCHIEBLE, KAPLAN, FELLAUER en DRAUBLER, bekend onder de benaming van de *PIER WEEBER ZANGERS*, zullen de eere hebben een *CONCERT* te geven in den *Grooten Schouwburg*, op Woensdag den 30 dezer. Billeten en Plaatsen kunnen genomen worden by L. DE VRIES.

GEBOORTE, HUWELYS- EN STERFBERIGTEN.

* Heder verlosse van een ZOON G. DE JONGE, Vrouw van H. TER VOOR, H. ZOON.

Groningen

den 14 January 1822.

* Gerouwd

HENDRIK BOLT

Weduwnaar van ANNA BOLTE,

Groningen

den 13 January 1822.

A L I D A D Y K,

Weduwe van BAREND DYK.

* Gerouwd:

D. A. ROELFSEMA

Groningen

den 23 January 1822.

R. BROUWER.

* Myn lieve Vrouw, M. W. WIEBINGA, stierf heden, in den ouderdom van 38 jaren. My naastende een eenig Pand onzer teedere liefde.

Appingedam

den 16 January 1822.

CHR. SMITH,

Apotheker.

* Den Alwyzen Bestuurder heeft het gewild, dat ik het zoo dierbaar is van myn zoon, KLAAS HERES BALKEMA, heb moeten missen: overleed op den 18 dezer, na eene ziekte van slechts 4 dagen, in den ouderdom van 52 jaren, waar van ik met hem den genoegeeliken echt van 16 jaren heb mogen doortorenen. Ik voor my betreurt niet alleen eenen waarden echtgenoot, maar myne 3 Kinderen, waar van 2 byzonder nog, in hunnen jeugdigen leeftijd, aan zyne vaderlyke zorg waren aanbevolen, met my eenen alle zorgdragen den Vader. Ook allen, die den overledenen gekend hebben, en by sommige gelegenheden, zyn afzyn betreuren en myne regmatige droefheid billyken; dan, ik wensch Gode te geyen.

Westernywert

den 20 January 1822.

GKERTUIDA JELTS,

Wedw. K. H. BALKEMA.

* Heden namiddag, omstreeks 4 uren, trof my de gevoeligste slag myn levens, doordien het God behaagde, myne hartelyk geliefde Echtgenote HEDRIKA SENTER, in den ouderdom van 46 jaren, na eene echtverbinding van ruim 27 jaren, door een zachte dood van my en myne 3 Kinderen te nemen.

Dienende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Tolbert

den 20 January 1822.

J. H. L E U R I N G H.

* Heden morgen overleed alhier, in den ouderdom van 84 jaren, M^{de} vrouw TELINA VAN DER VEEN, Weduwe wylen W. MELLEMA.

Wildervank

den 22 January 1822.

J. F O L K E R S M A,

J. U N I K E N,

Exccutours.

* De genen, die iets te vorderen hebben van, of schuldigh zyn aan, Nalatenschap van wylen den Wel Eerwaarden Heer T. A. TOMBRINK, in den R. C. Pastoor te Voendam, worden verzocht hier van, vóór of na op den 20 February 1822, opzave of betaling te doen aan de Heeren H. SINNINGE en WILLEM BRANDS, te Voendam.

